

ارمنستان قوموندىست (ب) فرقه سىنىڭ مەركىزى
مەرتەسى نەشىر افكارىدىر
Arquab 4. 4681444
آبونە قىمتى ۵ بىر دە:
بىر يىللىقى — 2 مەنات آلتى آيلىقى — 1 مەنات
بىر آيلىقى — 20 قېك، تەك نەسخەسى ھەر بىر دە 5 قېك

زىھىتىگە ئىگە و شورا قورلوشىغا عايد يازىلار
صحىفە لىزمىن آچقىدۇر.
درج اولمىيان مقالەلەر قاتارىدا بولۇپ.
ادارە تەك آدرەسى: اربوان آربوان كوچەسى
ا. ق. (ب) ف. مەركىزى قومىتە تورك شەبەسى
تەلەفون نومۇرى 254
توزىيات شەبەسى تەك آدرەسى: اربوان، آربوان
كوچەسى نومۇرى 14
تەلەفون نومۇرى 272

نومۇرى ۲۳ (۷۳) ۲-نەچى دوام يىلى بىنچىنە 23 ايون 1927 (73) № 23

خارجى تجارتىمىز

انكىترە ايله مناسبات كىلىدىكىن سوگرا توره نەش خارچى وضعىت؛ بزى، خارچى تجارتە دقت يتورمەكە مجبور ايدىر. چونكى انكىترە كىبى بويوك ساتىجى بزىمە بلاواسطە معا ملاتدان چىقىش اولور. بز انكىترە بازارى ايتكىسىنى باشقا بازارلاردا تجارتى كەنىشلەندىرەلمەكە ئۆدەمەكە چالشىمالىز. بز چالشىمالىز كە، بويىل خارچى تجارتىڭ آرتماسى خارچى تجارت بالانسىنىڭ ساغلاملاشماسى، كەلجەككە دوام ايتىن.

بويىل ايلك بويوك موفىقىتى، خارچى تجارت بالانسىنىڭ آتبولاشدىر يلماسىدۇر. ايكىنچى بويوك موفىقت اوراسىدۇر كە، يىلك بو يارىشىدا، اخراج بلانلارى آرتىقلە يرنە يتىرەلمىدۇر. اوجونچى بويوك موفىقت اورا سىدىر كە ئولكە بە ادخال كىچن يىلكى لردن داھا آرتىق ئولكەنىڭ احتىاجلا رىنا و صنایەلشدىرەمە مسئلەلرنە او بونولاشدىرەلمىدۇر. نەھىت خارچى تجا تەك ياقشىلاشماسى، و خارچى بازار ايله حسابلاردا جدى قاعا آبارىلما سى اوزرنە، بزچوق واليوتا توپلامش. بو؛ بين الخلق حسابلاردا، چەر وونمىزك محكمەلەنمەسە، و قرەدى قورەمىزك آرتماسىنا ياردىم ايدەجكدر. خارچى تجارتندە بو موفىقتار؛ او نى كوستەرىر كە بزىم تىظىم ايدىجى اورغانلارنىمىزك و عملیات دائىرەلرى مىزك، عىنلە بزىم قرەدى و مالە موسسەلرەمىزك جدىتى ساپەسىندە، بز خارچى تجارت ايجون محكم بر اساس دوزەلەدىلمىش.

انكىترە ايله مناسباتك كىلىمەسى، طىبىدىر كە خارچى تجارتىمىزە ضرەر توقوندىرىر. لاکن يىلدىن يىلە آلمانیا، فرانسه و باشقا ئولكەلەر ايله خارچى تجارت معلولاتك آرتماسى، انكىترە بازارىندە ايتىردىكىمىزك بىرنى دولدورماق امكا نى وىرىر. بونى، ادخال جەتتە ياماق داھا آساندر. انكىترە بە اخراج جەتتە اولان ايتكىنىڭ بىرنى دولدورماق ايسە

جنورەدە چەمبەرلەنىك مغلوبىتى

شورالار غلبەتە واحد جىمە يىلانى باش دوامدى انكىترە مۇتەبەعاتى صبر سياستى تەكلىف ايدىر

بولشەوىزم ايله مبارزە

«ماتىن» غزەسى يازىر: انكىترە غزەلرى؛ بولشەوىزم ايله مبارزە تەدبىر لرى دوزەتمەك ايجون حكومتلرگ قونفرانس چاغىرماغا قرار وىردىلر. بىنى يازدىلار بو خبەرلەر تامىلە اساس سىزدىر. انكىترە خارچىە ناظرى چە مەلەن، بولشا خارچىە ناظرى زالە سكى ايله اوزون دانىشيدىقان سو گرا احتمال موسقواپە قارشى قىتە كا رانە كىسكىنىك كىبى تەلقى اولونان ھر شىدن ساقىماغا قرار وىرەلمىدۇر. آروپا حكومتلىرى، يالگىز بر بىرلە خىرلشمەكە و سوسىاليزم انقلابى سەپنلرە مبارزەدە بر بىرنە ياردىم ايتمەكە قرار وىرەلمىدۇر.

صبر سياستى

«تائىس» غزەسىنىڭ جنورەدە كىبى خصوصى مەخبرىنىڭ فەكرىنە كورە شو رالار اتقاننا قارشى نە محاربه نەدە اقتصادى بايقوت مەكەن دىكلەر، آو روبا دولتلىرىنىڭ ائندە قالان بىكانە سلاح-شورالارى مالە جەتەن «قانون» خارچىدە اعلان ايتمىدۇر» فقط بو تەكلىفى آلمانیا مەدافە ايتىدىكى تەدبىر دە موفىقت كوزلەمك اولور. حال حاضرده «صبر سياستى» تەرجىح ايتىمك لازمدر.

دورە اجتماعك موفىقتىمىز نەتىجەسى

فرانسە خارچىە ناظرى بىريان ايلك 16 سىندە پارىسە كىتمىشدر. آلمانیا خارچىە ناظرى شترەزمان؛ يولا دوشمەزدن اول بىريان ايله كوروشمەكە موقق اولامامىشدر. و جەتتە چوق اھمىت وىرىلەر. رەبىن منطەقىسىندە كى اردو لارى آزالتماق مسئلەسى جنورەدە قورناردىقن سوگرا دىپلوماسى دا نىشىقلار بويىلە «حل» اولونماقتۇر. جەمىت «اقوام» شوراسى بىرنىچە جارى مسئلە بە باقماق فقط آبرى- سياسى مسئلەلەر باقمىماقتۇر. چەسلاوا كىا خارچىە ناظرى بەتەش و بولشا خا رچىە ناظرى زالەسكى بويوك حكو متلر ناظىرلر قونفرانس چاغىرەلمادىقلا رندان چوق ناراضى قالماشلاردۇر. جەمىت «اقوام» شوراسىنىڭ بودقە كى دورە اجتماعك دە موفىقتىمىز اولماسى جەمىت «اقوام» طرفدارلارى دائرە سىندە مابوسىت تورەنمىشدر. «ماتەن» غزەسى جنورە دانىشىقلا رىندان بىت ايله يازىر كە: «جنورە دە نەمىندەلرى اولان ملنر مونار خىستىلرگ اعدامنى نەم ايتىدىلرسەدە فقط بىرلكە جەتتىش ياماق ايسەمە دىلر». غزە ھەر مەسكىنى تەكلىكە نەشرت كوستەرمەكە دعوت ايدىر.

سوسىياليزم ماقورولو شىنىڭ محكم لىشى سى ايجون قوپراتماق اطرافىنە طو پلاشالم

آتتە قوبىمىش، ھەمىن كوندە آيدىن او لمالدىر. ھەمىن كوندە كند تصرفات قواوپەراتىف اتفاكلارى مالك اولدوقلا رى موفىقتىر بىنى كوستەرىلەر. بزدە كند تصرفات قواوپەراتىفى بويوك اديمار ايله قىلماقتۇر. ايلدىن ايله كندىلرەمىز قواوپەراتىسىا اطرافىدە توپلايۇر. بز دە، ايلدىن ايله كند آرتەللىرىنىڭ، كند جماعتلرنىڭ مەقدارى آرتىر، كند تصرفات قواوپەراتىفى كندىلرەمىز قو للە قىبىم، مەشتر كە صورتىلە چالشماق اصوللرنى او كورەدۇر. ھەمىن قواو پەراسىا ساپەسىندىن دەر كندى اوز تصرفاتندە ما كىنلار ايتىلمەسنى او كورە نيور، كند تصرفاتى بىكى تەمللر او زىرنە قوبىلور و كند ما كىنلاشۇر. لاکن قواوپەراسىا كوندە آتتە قو حاتلارنى ساپماقلا ا كىنفا ايتاملى، چونكى ايدىن بە قدر ايفا ايدىلن ھنوز بويوك زىھىتىمىزك بەدايتىدۇر. قواوپەراسىا

مىسالىدە، ھەمىن كوندە كند تصرفات قواوپەراتىف اتفاكلارى مالك اولدوقلا رى موفىقتىر بىنى كوستەرىلەر. بزدە كند تصرفات قواوپەراتىفى بويوك اديمار ايله قىلماقتۇر. ايلدىن ايله كندىلرەمىز قواوپەراتىسىا اطرافىدە توپلايۇر. بز دە، ايلدىن ايله كند آرتەللىرىنىڭ، كند جماعتلرنىڭ مەقدارى آرتىر، كند تصرفات قواوپەراتىفى كندىلرەمىز قو للە قىبىم، مەشتر كە صورتىلە چالشماق اصوللرنى او كورەدۇر. ھەمىن قواو پەراسىا ساپەسىندىن دەر كندى اوز تصرفاتندە ما كىنلار ايتىلمەسنى او كورە نيور، كند تصرفاتى بىكى تەمللر او زىرنە قوبىلور و كند ما كىنلاشۇر. لاکن قواوپەراسىا كوندە آتتە قو حاتلارنى ساپماقلا ا كىنفا ايتاملى، چونكى ايدىن بە قدر ايفا ايدىلن ھنوز بويوك زىھىتىمىزك بەدايتىدۇر. قواوپەراسىا

هفتە ايجرىسىندە

ووبقوفك اولدىر بىلمەسى اطرافىدە تور كىە ناظرلار شوراسى صدرى عصمت باشا، ووبقوفك ئولدىرولمەسى مناسباتىلە شورالار اتفاقى سياسى مەمىل لىكە بىان تەزىت ايتىمىشدر. ووبقوف دىقن ايدىلدىكى كون، آقرەدە بولشا سفارت بىناسى اوزەرنەدە كى يابراق ايدىر بىلمىشدر.

نيويورقدان بىلدىرىلدىكى كورە اوئور كورس پارتى (ايشىجى فرقهسى) مەركىزى قومىتەسى بر قەتنامە قبول ايتىمىشدر. قەتنامەدە شورالار اتفاقە قارشى آبارىلان قامپانىا تەكلىف ايدىلر و ووبقوفك ئولدىرولمەسى بو قامپانىا نەتىجىلەرنىڭ بىرى اولدىشى قىد ايدىلر. قەتنامەدە شامالى آمىرىقانك واحد ايمپەرىيالىستلر جەتتە سىندە اشتراك ايتەمسى قىد ايدىلر.

آمىرىقا صلح تورەدىجى يۇنۇندا شامالى آمىرىقا خارچىە ناظرى، ھىچ كوزنەلمەن فرانسە حكومتە مرا جەتتە بىلدىرىمىشدر كە شامالى آمىرىقا حكومتى، بىرى بىرلە محاربه ايشە مەك حەققە سازش باغلاماق ايجون دىپلوماسى دانىشىق باشلاماغا حاضردر. اوراسىدا قىد ايدىلمەلدىر كە بويلاقن لردا آمىرىقا خارچىە ناظرى كەللوغ فرانسە خارچىە ناظرى بىريانك بو خصوصىدا كى تەكلىفى مناسبتىلە دەبىر دى كە محاربه نەك غىر قانۇنى حساب ايدىلمەسى ايجون موجود ماقولەلر كاقىدۇر. آمىرىقادا لىند بەرغاك طەنطە ايله قارشىلانماسى لىند بەرغ شامالى آمىرىقا كىلدىكى كون، طابەرەنىڭ شەرقە كورولمەش نەمىشدر.

واشىنگتوندا لىند بەرغى (بىحرە محىط اطلاسسى) بى اوجوب كەچدىكى كورە) 300 بىك ايشىجى تىرىلكە قارشىلا مىشدر. لىند بەرغاك شەرقە ايبونك I,3 نەچى كونى نيويورقدە و باشقا شەر لردە بايرام اعلان ايدىلەشدر.

محرمک ایله مبارزه

ایتملی

عصرلردن توری زحمتکشلرینی علمدن و مدنیتدن کیریله ساخیوب دائماً قارائوق ایچنده یاشادان برنیچه سیلر واردر. بونلاردان بریسی چار حکومتک قلمه کندی صنفک یوزلر نیه مکب قابولارینی باغلاماسی و او بریسی ایسه ملالارک جوربه جور دینی موهماتلار میدانه کنوروب، ایمدی به قدر عوام تورک زحمتکشلرینی موهم مات زنجیری ایله باغلابوب دائما اولارلاری قارائوقده ساخلاماق ایسته بور دیله، فقط بویوک اوققیار انقلابدن سوگرا باشقا ملتلر کبی تورک ملتیده چار حکومتک ایله باغلانمش مکتب قابولارینی آجوب علمه و مدنیته دو غرو یوز قوبمشلر و ملالارک ایله قابولمش دینی موهمات زنجیرینی بویونلاردان قیروب آتمشلار.

فقط هله زحمتکش جماعتک ایچندن موهماتچیلر تمیزلمه دیکنه کوره، اوز جیلرینک منفعتی ایچون چالشان جنابار موهماتی هر ایل اوز وقتده جماعت ایچنده ایتشار ایتمهکچال شیرلار.

او، موهماتلاردان اگ بویوکی و عوام جماعت آراسنده ایتشار ایدهنی محرمکلدر، برنیچه کون بوندان سوگرا محرمک آبی کلیر هر ایل محرمکلده اوز جیلرینک منفعتی ایچون چالشان آغالار عوام جماعتی مسجده جمع ایدوب، تعزیه دارلق، مرثیه خوانلق، سنه وورماق زنجیر وورماق، باش یارماق والنخ بوکبی ایشلر ایله مشغول ایتمهکچال شیرلار. دیمک اولار که موهمات ایشلری شهر جماعتندن آرتیق کندیجی لرک آراسنده ایتشار تا بویدر. اوگا کوره هر بر فرقهوی و قومسو مول یولداشلارک اگ مقدس وظیفه سیدرکه ایستر شهرده و ایستر کیدلر ده جماعت آراسنده محرمک باره سنده بویوک مبارزه آپارسونلر. و تز اجلاساره چاغروب محرمک باره سنده معروضلر ویرسونلر. زحمت کش یولداشلار! موهمات زمانی کچمشدر ایمدی مدنیت زمانی در. هر بر ملتی ایشلی و دوز یولا چیقاران مدنیت اولمشدر. سنده مو هوامتی ترک ایت، مدنیت بویله کیت. موهمات دشمنی

تاسیس ایدن و بو کونلری دولتی آفاده میق نامنی داشیان کچ قاستروللار یشدیرن فداکار بر قهرماندر.

آذربایجان دولتی آفاده میق قاسترولی هاملت و اولتو فاجمه لرینی اونیار کن ارمستان دولتی آفاده میق تیاتروسنگ مقدر آقتیورلری طرفندن آذربایجان دولتی تورک آفاده میق قاستروللرینک آقتشالناماسی بر موققتدر.

عزیز قوناقلار نیچه گون اول نغلیسه دوغرو حرکت ایتدیلر. هر ایل بو موسمه قاستروله چیقان آذربایجان دولتی تورک آفاده میق آقتیورلرینک قاستروله چیقماسی قارداش آذربایجانلار ارمستان زحمتکشلری آراسندا ما رف - مدنیت رابطهلرینک نه قدر محکم اولدینغی اثبات ایتمهکله برابر ایکی اولکه آراسنداکی قارداشلق - علاقەسی قات - قات آرتاحقدر.

احمد حمدی

کورورلر.

البتده کی بو قدر آغیر فقط جانلی و حیاتی به سالاری صحنده اوز آنا بابالارینه کوستن اگ مقدر تورک آقتیورلاری صیراسنده صحنده قادین روئی ایفا ایدن آقتیورلار آراسندا تورک قزینک اولماسی جوان یاشا صحنه ایتلمه سیده قادیلارمزلک خلقمزلک خارجی سقتیله صحنده اشتراکلی آذربایجان دولتی تیاتروسنگ بو سا حده کی موققتیله ندرن. کچ آقتیور لارمزلک انکتره صحنه ادیلرینک قهر مانی ساپلان شکسبرک هاملت و سائر بو کبی آغیر و جانلی فاجمه لری صحنده کوسته رمکلری یالگزر آ. آ. توغانوفک فداکار و قهرمانه چالشا سندن عبارت اولمشدر.

توغانوف زاقاقاسیا خصوصیه گور جستان و آذربایجان صحه لرینی

سی و قومونست کچلر جمعیتک تیشبی ایله ترتیب اولونان نمایشه 3000 نفر اشتراک ایتمشدر نمایش همکارلار اتفاقلاری باره سنده کی قانون لایحه سی علیه نه عمومی تعطیل شورالار ایله صاحب و رد اولسون باله و این حکومتی؛ شعارلاریله کچمشدر.

کومور صنایعده بحران انکتره کومور صنایعده بحران آرتماقله برابر معدن ایشچیلرینک وضعیتی ده قبالاشماقدادر. (انکتره نیک بر چوق دائره لر نه معدن ایشچیلری آجاق درجه سه وارمشدرلار).

تعطل ایله لبندهری نه کبی آدیملار آیتلدینغی خبر ویره بیلمی؟

خارجیه ناظری چمه به لره نیک عو شنه جواب ویرن خارجیه ناظری معاون لو که ده له مسون دیمشدر:

شورالارک دوشمانانه حرکتی انکتره حکومتی؛ سیاسی مناسباتی کسمکه مجبور ایتدیکندن، شورالار - انکتره مناسباتی یاقشیلادیرماق تیشبی شورالار طرفندن اولمالیدر.

قومونستلرک نمایشی

آیک اون اسکینده ترافالغادا (لو ندوندار) انکتره قومونست فرقه

آذربایجان دولتی تورک آفاده میق قاستروللری ایرواندن گیدرکن

لار، قاچاق کرم والنخ کبی مداهش به سالرک تورک دیلنده اولمانا آذر بایجان معارف قومونست صنایع نیسه ده بویوک آدیملارا ایله ره دیکنی کورویده قاستروله چیقان آذربایجان دولتی تورک آفاده میق تیاتروسنگ مقدر آقتیورلارینک ده کوستردیکلری

بو ایون آیک برندن اعتباراً قومشو جمهوریتمز اولان آذربایجان دولتی تورک آفاده میق تیاتروسنگ قاستروللاری ایروان دولتی تیاتروسندا تورک دیلنده بر چوق تماشا لار کو ستریدیلر. اشبو تماشا لاردان ایکی نیمه، هاملت، اولتو، مفتش، قاچاق

فرقه و قومونست حیاتی

چالیشان اوزهک

لازمدر. چونکه کهنه ستاژی بر یارا قومسومولار واردر که بو ایل او روح دوتوب نماز قلیردیلار. بونلار حقنده لازمی اولجولر و تبلیغاتلار آپارلمشدر.

اتفاق طرفندن تاپشیرلان بورجلاری برلرینه یشیرلر. اتفاق ایشلرینی جانلاندیرماق و کچلر اتفاقنه له نینیزم تریبهمسی ویرمک ایچون اجتماعی شورا و قواوه راتیف ایشلرینک قاباغکیمه سی ایچون فرقهوی معلملر معنوی یاردیملاردا بولنشلاردر.

اوزهک اوز اجتماعی ایشلری واسطه سیله یگی مبارزلر و قورولو شچیلار طبقه لری یشدیریر. بو ایسه اوزهک عضولرینک و کاتبک چالشا سندن ایله ری کلمشدر اوزهک بیروسنگ داها جدی چالشوب کند محیطده او لان بوتون اجتماعی تشکیلاتلارده آتیف صورتده اشتراک ایده رک بی طرف جوانلارک و کندیلرک قومسومولا قارشو مجتبلرینی آرتیراچاقلارینه امید وارز.

چومباق

اکثریتی کندیلردن عبارت اولان بر اولکه ده سوسیالیزم قوروز. همین قورلوش قومونست کچلر اتفاقی اوزه کلرینک قارشوسنه دها زباده چینلکلر آتیر. مذکور دورک کشلنمهمسی ایچون بر یارا اوزه کلر فعالیتده بولنشلاردر. او جمله دن شوللو مهماندار اوزه کی اوز فعالیتت کوستروپ کند شوراسی باشا او افاق اوزره یگی عضولر یازدیروب لازمی برلرینه همین پارار یشدیر یلدیکی ایچون بو یاقین و قتلر ده بر قواوه راتیف شمبه سی آجیلاجافی کوزلمه ده در.

اوزهک مقدار جهتجه آرتمشدر. بویله که 26 نجه ایلک پایز فصلنده 6 عضوه مالک اولوب حال حاضرده قاناجاقلی و شعورلی مکتب شاگردلر دندن داخل اولوب 17 نفره بالغدر. بیطرف جوانلار اوزه کلک اجلاس لرینه آقین - آقین کلمکده در. 15 نفر ایسه اتفاقه داخل اولماق ایچون عربضه ویرمشلردر. بو یاقین کونلر ده همین عربضه لر باقیلوب لازمی جوابلار آجیلاجلاردر. آتجاج بویگی عضولر آراسنده جدی تریبه آپارماق

آذربایجان دولتی تورک آفاده میق تیاتروسنگ بدایع جهتلر مدیری و باس رییسوری آ. آ. توغانوف

بو کون واقع اولمش بر حادثه به بگزه بر. همین اثر ترجمه اولتورکن جعفر جبار زاده یولداش انرک شرق اسلوبنده اولماسته دقت ایتش و آرزونادا چانا ییلمشدر.

اشبو خارجی لسانلردن خصوصیه غرب اسلوبنده یازلمش اثرلری شرق اسلوبنده و آذربایجان تور کلری شیوه سنده ارمستان تورک زحمتکش لری برنیچه دفعه در که صحنده

جانلی فعالیت کورویده کچمشله شورالر زماننده تور کلرک بو یولدا اترقی ایتد کلرینه و تیاتروبه کلن خلقمزلک سهوینچلرینی قید ایتمه مک ممکن دکدر.

بونلاردن اگ زیاده نظر دقتی جلب ایدن انکتره دایمی شکسبرک یاز مش اولدینغی «هاملت» نام تماشا سیدر. بو ییسا نیک کهنه اولدینغی باقیماق صحنده قوبولدینغی زمان بوتونلکیله

قولاقلاری اولدینغی ده بزجه معلومدر. پولسز، یوقسول، آخشاملاره قدر زنکی باسارک قیزدیرمالی برلرینده کونده مک زحمتی 50 قبه ساتان بر کندجی دن «جناب» ملانک بورجی اودمک ایچون اونک ائندن پولنی آلمق بازارده - کوچه لرده دیلنجیلک ایدوب ایکی قبکی اولان برسانک باره سنی سویماق ایچون کیجه یاریسند قباغی کسه قولدورلاره عجب ملانک نه فرقی اولایلر. فرقی اودر که بونلار انسانلاری کوندوزلری صوبان «مدنی» قولدورلاردر.

یوقسول و اورتاب لاری قولقلارک نفوی آتنده بولنماسی کبی تهلهکلر میدانه کتیریر؛ بوراده بوندان اوج ایل قباق مکتب دیکدیریمه سی باره سنده برلی حکومتک تشبانی شمره سز قالدینغدن کنه اوشاقلارینک خرابه دونمش حمامده اوقودقلارینی فقط محرمکلده ملالره ویریلن پوللاره ایکی مرتبه لی مکتب دیکمک ممکن اولدینغی حالده اوشاقلارک آلان حمام ده تحصیل آلارلی چوق غریبه در. ایکنجی قافت اولو خانلو ده واقع او لش بر احوالاتدر که بوندن اون ایل قباق کربلابه کیدوب اوراده انسانلاری سلاحسز و آتسز سویماغی اوکره نن بر ملا کندینه قایداندا کربلابه ده بورجلی دوشدیکی بیگ بش یوز مناندن آرتیق باره نی کند ایردن طوبایان و قباغه دوشن کند

انکار ایده ییلمز.

بو کیلیری یوقسول - اورتاب کبی طبقه لری ده اوز زنجیرلرینه باغلامقه کنده معارف مدنیت اوچاقلارینه دکل مسجدرلک تعمیریه و مسجدرلده خاقی زهره بن ملالره بوزلرجه منات باره لری اسپر که مزلر. بو سوزلری اثبات ایدجک الیمزده یک چوق فاقتلار واردر لاکن بونلارک هاموسندن لا زملی اولان ایکی مثالی بوراده کو سترمکه کفایت ایده جکزر.

اچمیازین قضاسی زنکی باسار نا چیه سگ شولومهماندار نامنده کی کند همین ناحیه ده نفوسجه و اقتصادی جهته یک اهمیتلی بر کنددر. فقط بو کندک بوتون اقتصادیاتی بر نیچه قولقلارک ائنده اولدینغدن؛ قضا کند تصرفات بانقنک مادی جهته ضعیف اولماسی بو کندده پاشیان بیگلرجه

موهمات و اونگله مبارزه ده گند فرقاچی و قومسوموللارک وظیفه لری

تور کلرک آراسنده اولان جهالت و نادانلق یوزندن امکچی صنفک اکثریتی موهمات دیکمیز؛ و او زون ایللردن بری دوام ایدن دینی عادتلر همین ایشچیلری و اونلارک یاراتدینغی دینییه ده زهره مکده در.

«مسلمانقده» موهمات علی الخصوص معارف - مدنیتدن کیرییه ده قالمش ملتلر آراسنده او قدر کویک سالمشدر که «مسلان» نامنی داشیان ملتلرک خصوصی ایشلرینه قدر صوقوله ییلمشدر. بوندن استفاده ایدن ملالر اوزلرینی «پیغمبرک» و کیلی آدلاندیروب جما عتی صومباغه باشلامشدر که بو صوفیچلق آلان دها دوام ایتمه کده در. امکچی کتله نیک اقتصادی وضیتی

باخشیلاشدیجه اونلار آراسنده علم و معارف دها آرتیق حدیت و آرتیق درجه ده محتبله باقلاشیلیر. لاکن کند چی طبقه لری آراسنده کندیلرک غروب لاشمالاری و فرقه مزلک خرده ملتلر آراسنده آپاردینغی خط و حر کتله فرقه نیک دیره کتیفلرینی حیاته کچرن حکومتمزک ملتلرک دینی حیاسیه دو قونولماسی ویریلن قرار و یگی اقتصادی سیاستدن سوگرا کندلرده عمله کلن نه پیمانلار همین مسئله یی آیری جور آگلایه رق بونلارکده استمارجلقدن اقتصادی قوه لری آرتد قجه قولاق طبقه سی علم و معارف دکل موهمات ایشلرینه آرتیق در جده اهمیت ویرد کلرینی هیچ کیمسه

بوندن غریبه بورا سیدر که ملا کند کلندن سوگرا اوزینه علما و بویوک دهری آدی ویروب دینا ده قادین آلمادینغی سویله دیکی حالده کربلا ده بورجلی دوشدیکی آدامک یا تته کیویه قوبدینغی آروادینک اولوخانلو به کلمه

ا. س. ش. ج. خلق قوميسارلار شوراسىنىڭ قىراردادى

8 ايون 1927

ا. س. ش. ج. ا. مركزى اجرائيه قومىتەسى طرفىدىن 2 آپرەل 1927 نىچى ايلده تصديق اولنىش كىند تصرفات و بركىسى نظامنامەنىڭ 20، 21، 22 و 23 مادەلىرى و زاقاقاسيا خلق قوميسارلار شوراسىنىڭ 13 مائى 1927 تارىخلى قىراردادىڭ 2 نىچى و II نىچى مادەلىرى اساسى اوزىنى ا. س. ش. ج. خلق قوميسارلار شوراسى قىرالىدىر يور:

I- 28-1927 نىچى ايلىڭ كىند تصرفات و بركىسىنى تەبىع دوتماقىدىن اوتىرى قىزالار كورە كىند تصرفات گوگرتىلىڭ ماللارڭ و آرىچىلىڭ مداخللىرى اىچون آشاغىدە نورمالارى تەبىن ايتىڭ.

قىزالارە كورە ارمنستان مداخللىرىنىڭ نورمالارى

قىزالارە كورە ارمنستان مداخللىرىنىڭ نورمالارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	بىر كى بە تەبىع شىلىڭ آدلارى	
اكتىن توپراغى	35	52-42	22	32	25	26	25	35	52	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
اكتىن	60	72-42	28	48	50	42	50	60	72	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45
ميوەدار باغلار	155	200-155	80	155	155	155	155	155	200	155	155	155	155	155	155	155	155	155	155	155
اوزوم باغلار	221	200-221	80	200	80	80	80	200	221	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
بوستانلار و سىزە كارلر	190	177-190	90	140	90	80	90	140	177	140	140	140	140	140	140	140	140	140	140	140
توتون	180	180-180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180
بامبوق	50	50-22	22	20	22	22	22	22	50	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
اكتە اوت	83	135-83	21	20	18	18	18	20	135	83	83	83	83	83	83	83	83	83	83	83
قارتوفىل	240	200-240	140	140	140	140	140	140	200	140	140	140	140	140	140	140	140	140	140	140
بىچەنكلر	16	13-16	17	23	15	16	15	23	17	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
مالدارلىق																				
اينىكلەر، دىشى جامىش و بوغا	10	10-50	13	17	14	13	14	17	13	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
آتارلر و قاترلر	15	15-15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
اوگوزلر و قوشار جامىشلر	13	13-13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
دوغلر	15	15-15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
اشكلر	5	5-5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
قوبونلار و كىچىلر	2	2-55	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
دوقوزلار	5	5-5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
آرىچىلىك																				
رامقا يەتكى	5	5-5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
سەت يەتكى	3	3-3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

2- قىزا اورتا نورمالارنىڭ اساسى اوزىنى تەبىع دوتماقىدىن اوتىرى قىزالار كورە كىند تصرفات و بركىسىنى تەبىع دوتماقىدىن اوتىرى قىزالار كورە كىند تصرفات گوگرتىلىڭ ماللارڭ و آرىچىلىڭ مداخللىرى اىچون آشاغىدە نورمالارى تەبىن ايتىڭ.

كىند تصرفات ھىيانى

كىندىچى، اوتى ماكىنا ايلە بىچەن، ماكىنا ھەم ياخشى ھەمدە تىزىچىر اوت بىچەن ماكىناتى قىرەدىت جەمىتلىرى واسطەسىلە يا اينىگە «ھايكوغقوپ» د الە كتورە بىلەرگىز. قىمىتى 200 مىنات در بر نىر كراندى ايلە كوندە آنچق يارىم دىسپاتىن ير بىچەر، بر نىر ماكىنا ايلە 6-5 دىسپاتىن ير بىچەر. اوت اىچىمى كونلرى در. اوتى چىچىك آچىدىنى زمان بىچەملى. نە اىچون؛ چونكى چىچىك آچوب بىتىدىن سوگرا ساپ ايلە يابراقلار آراسندە اوت اىچىمى كونلرى در. اوتى چىچىك آچىدىنى زمان بىچەملى. نە اىچون؛ چونكى چىچىك آچوب بىتىدىن سوگرا ساپ ايلە يابراقلار آراسندە توپلانان غىدالى مادەلر تىخمدە توپلا نىر، ساپ ايلە قارتلشوب اوزە كلشىر. اودر كە چىچىك دورى كچىد كىن سوگرا بىچىلن اوت قارتلشوب سامان كىبى حىمى چىن اوليور. بو جور اوتلار قارت اولماقلە برابر چىچىكلرى توكليورو غىدالى مادەلر نىدىن حىوانك ھىچ بر خىرى اولمىر. تىخملر قالدىنى

خالدادا اوتلار بىم ايلە برابر چىنەنمە دن اىچىرى كىدوب حىم اولمادان ھىدر ىردە محو اوليورلر. بو سىبدن اوتى چىچىك آچىدىنى زمان بىچەملى، او زمان بىچىلن اوت غىدالى و حىمى آسان اوليور چونكى ھىمىن غىدالى مادەلر ساپلار ايلە يابراقلار آراسندە توپلانمىش اولوب حىوان اوتى تامامىلە بىور و قالىتىسى آز اولور. اوت بىچىمى لىنگىمە ھە سالماقلى، وقتى وقتندە باشلاملى و تىزلىكلە بىتر مىلى كە بىچىلن اوت كونىدىن و ياغىش دن ضايىع اولماسون، اودر كە دىورز اوتى كوندە 6-5 دىسپاتىن ير بىچىن ماكىنا ايلە بىچەملى چونكى اڭ ياخشى بىچىلن آدم 2 كوندە آنچق بر دىسا تىن ير بىچە بىلر. تىز بىچىدىكىدىن سوای ماكىناڭ بىچىدىكى كراندىڭ بىچىدىكىدىن اىكى دفعە اوجوز اوتور يور. بر نىر كراندى ايلە بىچىدىكى بر دىسپاتىن ير 3 مىناتە مال اولدىنى خالدا ماكىناڭ بىچىدىكى بر مىناتىن

قىزلارمىڭ مال كىبى پولا ساتىلماسى مىسلانلار اىچىندە دوام اىدەن كەنە عادىلردن برى دە قىزلارڭ مال كىبى پولا ساتمىقدىر. بر ايلدىن زىادە در كە نىرمانلى كىندە بر نىر قومومول (تىقى عىسكروف) دىكر بر قومومولڭ باچىسى سەورەك، آلاماق آرزوسندە اىدى، قىزاسە تىقى عىسكروفە كىلك اىستە بوردى. اما بو ياقىنلردە تىقى عىسكروف قىزڭ قوموسول قارداشندان رسماً و زاقس واسطەسىلە اىستە دىكە، بو حرمىلو قومومول تىقى ھە جواب او لاراق دىكر كە «من باچىمى كەنە قاعدە ايلە و سندن دورت يوزمىنات پول آلدىغىن سوگرا، سە وىرە بىلەر».

آذربايجان دولتى تورك آقادمىق تىاتروسنىڭ زحمت اشبو مکتوبى عىنأ درج اىدىرىك. طرفىدىن ادارە مەزە كوندىرلن

زىادە مال اولمىور. ارمنستان كىند تصرفات قواوبەراتىنى (ھاىكوغقوپ) اىرواندا ھىمىن ماكىناتى 200 مىناتە ساتيور. اوت بىچەن ماكىناتى آت ايلە اىشلىتمك ياخشىدر. آت بولنمادىنى تىقەردە اوگوز ايلە دە بولا كىتمك اولارلاكن اوگوزات قىدر تىز بىچەمىز. آخر زمانلردە آمريقالىلر اوت بىچەن ماكىناتى تىراقتورا اويدورمىشلر و تىراقتورا باغلانان ماكىنا چوق ياخشى نىمە وىرە شدە. اوت بىچەن ماكىناتى مىشركە صورتىلە انە كىتورمك داھا ياخشى در چونكى بر ماكىنا بر تصرفات اىچون چوق-چوق در. اوت بىچەن ماكىنا بر آىڭ عىرضندە 150-120 دىسپاتىن ير بىچور. دىمك اولار 20 تىر فات برلشوب بر ماكىنا آلازاق بوتون اوتلارى بر نىچە كوندە بىچوب بىترە بىلرلر. آلىسى

تىقى ايسە بو نالايىق تىكىفە جوابأ دىكر كە، مىن دورت يوز مىنات پولم بوقدر؛ باچىمى كىمە اىستەرسەن اوناوېر. ياقىلردە ھىمىن قىز اوز جىدى قار داشى طرفىدىن 800 مىناتە بر نىرە ساتىدى. بو پولڭ مىناتى نىق اولاراق آلىدى، 200 مىناتە نىشانلاناندا خىرلەدى. قالان 400 مىناتى ايسە كىبن كونى اوغلان وىرە چىكەر. قوموموللر آراسندا بو جىدى عادىلر كىتدىكىچە چوغالمىقدە در. بو ايسە اولارڭ سىياسى سوادجە ضىف اولمالارندن اىلرى كىلر. سىياسى سوادجە ضىف اولوب بو كىبى حر كىلردە بولونان قوموسوللر بارەسندە لازىمى ادارەلرڭ نىر دىقنى جلب اىدىرىم.

آذربايجان دولتى تورك آقادمىق تىاتروسنىڭ زحمت اشبو مکتوبى عىنأ درج اىدىرىك. طرفىدىن ادارە مەزە كوندىرلن

اىتمەلر نى تامىن اىچون دە مىحرمك بىردىن نىھائىتە قدر اولارە مەروضلر وىرمك موھوماتلا مبارزە درنكلىرى تىشكىل اىدىلمەسە دقت وىرلدىكى كىبى تىشكىل اىدىلەچك درنكلىرڭ وظيفەلىرى و كىمىلر آراسندە مبارزە اىدىلمەسى خىصوصندە قىتاقجە بلان تىظىم اىتمك فرقه اوزە كىنگ عمومى اجلا سىندە باقلىقدىن سوگرا نىحى قىزا فرقه قومىتەلر نىڭ آرزوسى و اونڭ كوستردىكى خىط ايلە كىدىلمەسە دقت اىدىلمەلى در بوقسە بو بارەدە الە اىدىلەچك قابىدەن آرتق تىجرە سىز جوانلارمىڭ چوق ياگلىش اىشلەر كورە بىلەرلر. دىنى موھو مانالا مبارزەدە كىش امكچى خىلق اشراكى تامىن اىدەچك واسطە لردن استفادە اىتمىلر در. ھىت تىجرىرە

ما كىنەلر اخىراع اىتدىكلرى و بوتون دىنانك ھىر نىرندە تىخىقا تىرقى اىتدىكى بر زماندە بوندىن نىچە بىك اىلر قىباق حىكمىر اىلق اوغورندە اىكى دىشمىڭ بر بىلە چارىشمانىدىن قىتلە تىورلن بر آدم اىچون بو قدر آغلامق و بو اوغورندە انسانلارى صوبماغە؛ نە فرقه مەز نەدە اىشچى ضىفى راضى اولايلىز بونى اجرا اىدىن يا دلى در يادە احمقەدر. قارشومىزدە دوران و امكچى ضىفى صوبانلارڭ وقتى بر اىكى كوندن سوگرا باشلاپە چىقدر كىندەردە اولان فرقه چىلر و قوموسوللارمىزدان سىياسى سوادجە آز معلوماتى اولان و ياخود تامامىلە سوادسى اولانلارڭدە خالا خاظرڭ قالماسون دى ھە بومىر عادەتە اشراك اىدىرلر. بو كىبى لىرى سوادلاندىرىمق و اولارڭ اشراك

ادى بر اصوللار اولماسنى باش يار مق زىجىر وورمق كىبى عادىلرڭ «قر آندە» اولمادىنى و ملالر طرفىدىن اويدوزما بر عادىت اولدىنى يازانلارە قارشى خىلق آراسندە بر چوق دىدى قودىلار مىدانە كىلدى؛ مادامكە بو قر آندە بوقدر بس اىندى ھە كىبى بىزە نىچون حرام در دىنلە بوب بو بولە كىرك مادى كىر كىسە معنوى فداكار لىقە بولانلارڭ «بەشت» بىلرى انسا نلارە دىرى اىكن صاللىق كىبى ھىدا نلارە بولونولاردى. اىشتە امكچى خىلق فرىادى مو ھومات اىستر ادبى اىسترسە و حىشيانە اجرا اىدىلسون او زحمتكش كىلنى سعادەتە چىقارە بىلمەز و شمدى ھە قدر دە چىقارا بىلمەشدر. غىبى اوروبادە مىلر كون كوندن مەارف مەدىت جىبەسندە بىگى بىگى

دىكتاتوراسى زماندە شورالر انفاقدە انقلابى اىشچى و امكچى كىدىلرڭ موھومى عادىلرە مشغول اولماسە آرتىق و جىدانلى و طنداشلارمىز راضى اولماسەلر كىدەر. دوغوردر؛ كىچن اىللىرى شەرمىڭ علمالردىن بر نىچەلىرى مىحرمك بدەنلرە مبارزەدە اشراك اىتمىشدر. لاکىن اولار حىققتى نەدە كىزلىتمىشدر. اىمام حىسنىڭ بىزىد طرفىدىن قىل اىدىلمەسنى بوقارى دە دىدىكىمىز كىبى دىن ايلە علاقەدار اىدەرك بونى دە اوزلر نە چورەك آغا جى قايرىدقلىرى دە بلىلر در. خالبو كە اىمام حىسنىڭ قىل اولنما سى دىن ايلە قىلنى بر صورتدە علا قەدار اولمايوب صرف حىكمىر اىلق بادشاھلىق ساطىت اوستندە اولدىنى دە «خىتاب» ملالر كىزەلە دىرلر. كىچن اىللىرى مىحرمكە تەزىە دارلق صافلانماسى

سىلە «خىتاب» صقات «ذاتىە» سىڭ و يالانچىلىڭ اوستى آچىلدى. اوزلر نى «بىعەبىر» و كىبى آدلاندىران ملانڭ نە اولدىنى آرتىق معلومدر. اىشتە بونلار امكچىلىرى صوبماق اىچون يارانىش مقربولاردىر. فرقه مەز مىلرڭ دىنى حىسائە دو قونمايور. بو او دىمك دىكلر كە انسانلارى زەرەلمك اىچون مىمونلار اىستە دىكى ھواى چالوب امكچى ضىفى اوباناسىلار. بو دور آرتىق چوقدىن كىچىمىشدر. ياشادىغىمىز بىكرمىچى عصرڭ امكچى خىلقدىن طلى بولدىكلر. دىنادە دىنى تەبىجە بر نىچى برى دوئان قوموشومز دوست تور كىە مىلى حىكومىڭ دىندە يادىنى اصلاھلار آناطولى كىندىلىنىڭ قىبارلى اللرى ھە يا رادىلەش مىلى انقلابڭ بر بىرنە مفا بق كىدىكى بر زماندا بىرولە تارىا

HƏFTƏLIQ KƏZETƏ

Abynə kiməti: 1 illiji-2r. 1 ajiği-20k. 6 ajiği-1 » təq nys. 5 » Zəhmətqeslərə və firkəyə ajid jazılar kəbyl olynır.

Adres: Erivan. Apovjan quçəsi E. K. (b) F. M. Komitə turq səbəsi Telefon № 254 Təvziat səbəsinin adresi: Apovjan q. № 8 Telefon № 272

2-ncidevam ili № 23 (73) 23 İjyn 1927 il Cümə-axşamı.

HAMLIQ QƏNDLƏRDƏ

Tam 4 ildür qı hərbi hissələr laqerə çixırlar, hər bir hissə qı laqer zamanı əlakəsiz qəndçilər ilə yaxın olmasız və onların jazajları nı bilməq uçun məhquə əlakə bağlayır laqerə jakın olan qənd ilə, (Bəfliq) de nilir; By əfliq ibarətdür. birinci dəfə həman qəndin ahalisinin əhvalı ryhijəsini əjrənmişdən. İqincisi qənd çilər nə cur hərbi biliq bilirlər və həman biliqi artır mak uçun qəməq etməq dən təbligat və təvikat isləri nə dərəcədə olmasın dan. By il əfliq (hamiliq) məsələsini dahada yaxşı aparmak lazıq qədir, məh qəm əlakə bağlamak qənd də olan firkə və komsomol əzəqil ilə kızı əsqərlərdən fə'allarından həmişə qəndə qətməq iclaslarda istiraq etməq kızı əsqər iqi il əz evindən və qəndindən

çikib ordyda oldykına qərə o bilməli dur by iqi illin ərzində qəndlərdə islər nə cur çanlanmı. İmdi by sahat bizim qəndçilərin kar əsynda bir məsələ vardır oda hər biləsməq məsələsi dur əjləqi Zyraiar İttifakın da jazıjan hər bir təhlə və qəndçi by isə əzunə qun dəliq bir is bilib bynyn da lıncada qətməlidür. hər həl bət kızı əz ordynyn hissələri əlakə sakladıkda bir qənd ilə orada verir məryzələr bejnəlxəlk vəziyəti bərsin də və habejlə kommynist firkəsinin və əyra həqumətinin təsərrufat və mə'arif cəbhəsində irəli qətməsini bildirir. həman hissə çalı şır qəndçilər uçun hərbi bycaqlar jəpməkə, həmçin də by cur islərə qəndçi joldaşların əzlərində kızı gın bir syrətdə jərləmələri, qəzlenir. M. Mədəmmədof

ÇİNDƏ VƏZİJJƏT

ÇİNDƏN ƏLİNİ ÇƏQ

Njy-jork-Çikagoda həm qarlar ititakları, «Yorqers Partinin jerli təzqilatları, ilə Homindan jerli təzqilatı və imperializm ələhinə mubərəzə cəmiyəti numa jəndələrinin konfransı ol myədyr. Həmin konfrans «Çindən əlini çəq» komitəsi təzqil etmişdir. Konfrans da çikarılan kərarda Amerika kəzynlarının Çindən çikarılmazı tələb olynır.

MYKDENDƏ CƏZA DƏSTƏSİ

Peqin-Peqindən alınan əmr uzrə Mykden polisi jeni mudafə dəstəsi təzqil etməyə bəsləmişdir. By dəstə tam hukyk alıb, kom mynistlərə jakın olmaqda əubhəli olanları, muxtəlif cəzalar ilə cəzalandırmaga haklı olacaktır.

YXAN KƏZYNLARI NİN HƏRƏQƏTİ

Xankoy-Xybej əlqəsin də Yxan həqumətinin kə zynları, Zəjan və Zyxi

mintəkəsini iəgal etmişlər Jan-Sinin kəzynları, qeri çəqilmişlər. Yxan kəzynları nın komandanları, Jan-Sen kəzynlarını, dağıtmak uçun tədbirlər qərməqdə dir.

ÇZAN-ÇZO-LİN İLƏ ÇAN-KAJ-ZİNİN BƏRLƏ MASİ, ZAJLƏLƏRİ

Zənxaj-Çanzolin ilə Can-kaj-zinin bərləacığı əzjə ləri jəjilməkdədir. Toxo acantılıqı xəbər verir qı, Çzan-çzo-lin demisdir: qu zəst lazımdır. Fəkət bən Homindan bajraqı, kalkız magı, və Mykden kəzynları, adına milli ordyja çevir məji mumqun qərmurəm. TƏLƏBƏLƏRİN HƏB SƏ ALLNMASI, Zənxaj-Tjan-tsi zindən qel mis dert nətər tələbə Pe qin movkifində həbsə alın mışdır. Polislərin səzləri nə qərə tələbələrədən gəjət muhumm sənədlər dytyl myədyr.

ÇZAN-ÇZO-LİN İLƏ ÇAN-KAJ-ZİNİN BƏRLƏ MASİ, ZAJLƏLƏRİ

KAVƏRDANIN MUHAQƏMƏSİ

MƏHQƏMƏNİN BİRİN CI İCLASI

Varəa-Kavərdajı, muha qəmə edən fəvkəl-adə məh qəmənin birinci iclası, iju nun 15-də səhər saat 10-da açıldı. İclasın əvvəlində isə adl məhquməyə verməq ilə mudafəçilər çikizdə bylynmadı.

Məhqumədə Kymitsqi sədr və Rydnitsqi proky rorlyk edir. İsdə 4 muda fəəci istiraqı edir. Məhqu mə salonunda Poləa və əcnəbi mətbyat numajəndə ləri çokdyr. Zəhid sifətilə Rozenkolts səfərətxanə əməqçisi Grikoroviç və katilin atası, anası, bacısı, ilavə Vilena səhərinin polis mudiri və stasionda olan polislər istiraq edirlər. Vi lena polis mudiri kejd etdi qı Kavərdanın həmtiqirləri oldygy polis idarəsinə mə' lym dejildir.

Kavərdə Vojkofy əldür dujunu bojnyna almakla əzunu mukəssir hesab et

mir. Vojkofy əldürməqlə o bolşeviklərdən intikəm al dıgını səjləmişdir. Kavərdə əzunun və atasının təb' əlijini bilmir; Kavərdanın atası, əzunun Poləa təb'əsi oldygyne kejd etdi. Kavərdanın atası bolşeviklər ələjhinə çalıyır, Savinkof ilə əlakə saklıyır.

Kavərdanın evində aparı lan axtarıqlar zamanı, Ni kolaj Nikolajeviçin xəzinəsi xejrinə bir dollar ianə kəb zi tapılmışdır.

Məhqumənin iğinci icla sı, axşam olacaktır.

MƏHQƏMƏNİN KƏRA RL

Varəava-Fəvkaladə məh qəmə Kavərdanın isə uzrə kərar çikarmışdır. Kavərdə butun hukyklardan məhrym edilməqlə barabar butun əmru oldykca həbs ilə cə zalanmışdır.

Məhqumə by cəzajı 15 illiq həbs ilə əvəz etməq hakkında prezidentə istid'a təkdim etmişdir.

İNQİLİS CASYSYNYN QULLƏLƏNMƏSİ

Leninqrad-Kronstədt hər blijə və bəhrlijə tribynalı inqiltərə casysy Klepnikof və onyn kadını, hakkında kərar çikarmışdır. Klepni

kot hərbi casyslykda mut təhlim edilib qullələnməyə məhquym edilmişdir. Onyn kadını, uç illiq həbs ilə cə zalanmışdır.

BELORYSJDADA ZİDDƏTLİ JAGMYR

Minsk-Belorysjada ziddət li doly və jagız dəvam edir. 39 dajirəyə bəjuq zərər dəjmişdir. Bir çok jara

lanan olmyədyr. 110 qər puju sy aparmışdır. Əha lijə jərdim uçun tədbirlər qərulməqdədir.

ÇANZADA İNTİZAM BƏRPA EDİLİR

Xankoy-Son xəbərlərə qərə Çzoy-Ljanın koman dalığı altında olan kəzyn lar Çanzada intizam bərpə etməq ilə məzgyldyr. Çzoy-Ljan ictimai qəndli ittifakı, və kommynist tir kəsinin numajəndələri ilə müzavərədə bylynmyədyr.

NANQIN KƏZYNLARI NİN TSİNDEOJA HUCYMY

Peqin-Çin gəzətələrinin mə'lymatlarına qərə Syn-

Çyan-Fanın kəzynları, Xaj- çzoydan Çyçono çəqilmişlər. Çyçonda mudafə xəti təzqil ediləcəqdır. Nan qin kəzynları, zimalə tərəf hərəqət edib Taidajy iəgal etməq istijirlər.

ÇAN-KAJ-Zİ KƏZYNLARIN ZANDYN ƏLQƏSİNƏ DAXİL OLMYZ DİR

Zənxaj-Can-Kaj-Zinin kə zynları, Zəndyn əlqəsinin hudydyny qəçib zimalə tər əf hərəqət etməqdədir. Çan-Kaj-Zinin kəzynları, Kyncaaojy dytmyalar.

İSİZ TOKÇYLARA JƏRDİM

Moskva-Tokycylar ittifa kı, Mərqəzi Komitəsinin plenynda Melnçansqijol dəz demisdir qı, jeni təsər rutat tədbirləri ilə əlakədar olarək isizlijin artacağı quman edlir. By il isiz tokycylara jərdim etməq uçun 600,000 manat para bırakmışdır.

JENİ TURQ ƏLİFBASIN NA TƏXSİSAT

Moskva-İttitak xəlk Ko misarlar Zyrası, by jeni turq əlifbasının həjata qəçirməq uçun ilin axırına kədər xərci 600 min manat tə' jin etmişdir; byndan 350 min manat İttifak XKB nin ehtijat fondyndan bıra kılır, 50 min manat bıra kılmışdır; kalan 200 min manatı, da İttifak Xəlk Ko misarlar Zyrası, ehtijat fon dyndan bırakılmışdır. RSFBC Xəlk Komisarlar Zyrasına təqlif etmişdir.

KYRBAN BAJRAMI- EKSKYRSJA

İjyn ajının 9-də necəqi kyrban bajramı, № alajları, nın turq kızı əsqərləri birliqdə karəqilsədə sy ilə islijən elektro stasijonyna ekskyrsa qətdiqdə, həman stasijon nə kuvvə ilə isli jən və neçə at kuvvəsində ləzik verməsini Zyralar İttifakında elektrofikasjanın mənfəətlı joldaşlardan biri si esidərəq qı inəqlı elek trik ilə sagmak mumqun dur və var. Elektrik kuv vəsi ilə cucə çixarmak olar Bəjlə bir jeni texnika bə rəsində səhbət etdiqdə hər bir kızı əsqər maraklı ti bir verib əjrənirlər, və bəj ləliq ilə ekskyrsja 9 İjynda kyrtardı.

İjyn ajının 10 səhər sa hat 10 tamamda № alaj kı, zıl əsqərləri birliqdə myzi ka səsi altında hərəqət et dilər. Tokycy fabrikasına maqinələr və həman maq nanın ustundə dyran fəhlə lər ilə əlirin səhbətdə byly nyb fabrika ilə tanız oldy lar. M.